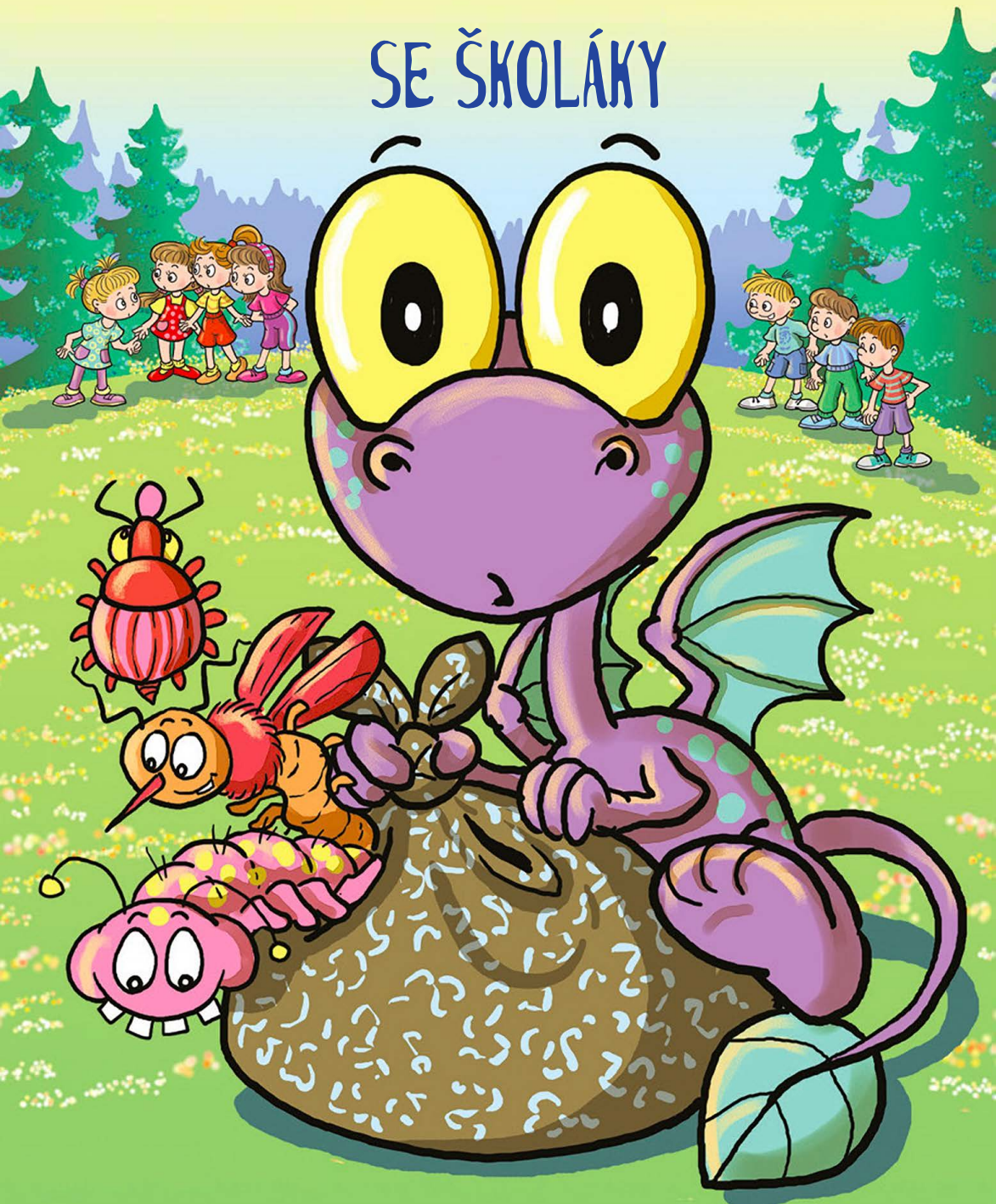

ČUMIDLO A FUJTABLÍCI SE ŠKOLÁKY

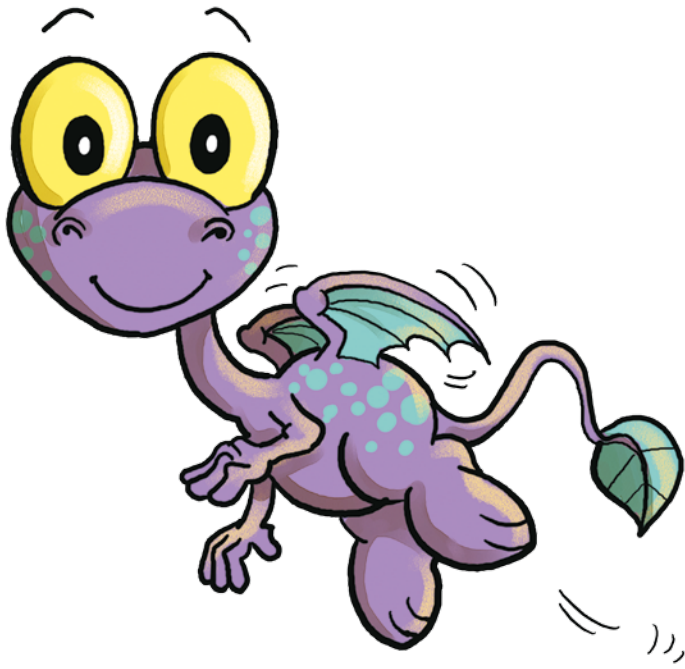

Hynek Klimek

bambóok

Ilustrace
Zdeňka Študlarová

bamb**oo**k

O ČUMIDLU ZE ŠUMAVSKÉHO JAVORNÍKU

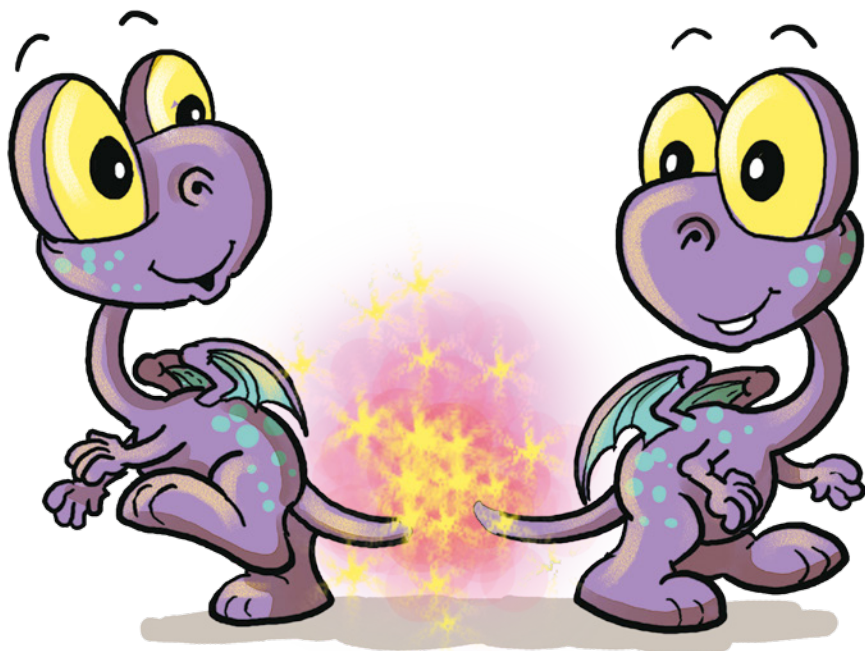
Na Šumavě na hoře Javorník žije zvláštní strašidlo, čumidlo. Vypadá jako malý dráček s velikánskýma očima. Co čumidlo dělá? Upřeně zírání, prostě čumí. Objevuje se tehdy, když někdo dělá, co se dělat nemá, a ono zjistí, že by mělo zasáhnout. Zkuste si představit, že děláte něco takového, o čem sami víte, že byste to dělat neměli, a na jednou zjistíte, že vás přitom někdo pozoruje.

Určitě znejistíte a je vám to velice nepříjemné. Patrně chvíli váháte, co byste měli udělat. Většina takto pozorovaných jistě raději zanechá počínání, kterým se zabývali, a pokusí se zmizet z dohledu sledujícím očím. Když přistižený s tím, co dělal, přestane, čumidlo se tím obvykle uspokojí a nechá ho být. Je spokojené, že zjednalo nápravu, a to, co vidělo, dál neřeší.

Jestliže si ale pomyslí, že by přistiženého provinilce mělo pozorovat a čumět na něj dál, udělá to. Když se někdo odhodlá k němu přiblížit, popoletí o stejný kus vzadu a čumí dál. I nejodvážnější z čumidlem pozorovaných pochopitelně posléze znejistí. Marně se totiž snaží odhadnout, co čumidlo nakonec udělá, až se vynadívá a dál se mu už nebude chtít jen tak čumět.

Nikdo nemůže vědět, jestli se k němu potom třeba nerozletí a nekousne ho. Anebo jestli nepřivolá většího draka. Možností, co by mohlo provést, si lze v nejistotou zjitřené mysli vymyslet nepřeborné množství.

Utéct se před ním nedá. Ani mu třeba ujet autem, když k němu s čumidlem v patách doběhnete. Pokud se o to někdo pokusí, ozve se náhle zvuk podobný zvuku při prasknutí nafukovacího balónku. Namísto jednoho čumidla tam rázem jsou čumidla dvě. Ve vypjatých situacích se totiž čumidlo dokáže zdvojit. A obě tato čumidla jsou rovnocenná. Znají, umějí, dokážou a dělají to samé. Zdvojují se však jen zcela výjimečně. Potřebují k tomu mít opravdu pádný důvod, aby to udělala. Množení pro ně patrně není nic příjemného.

Udělat to navíc může jen hrstka původních čumidel, rozestá v různých končinách světa. Jejich namnoženiny ne. Pokud by tomu tak bylo, nepochybně by čumidly byla úplně zaplněná celá zeměkoule. Patrně by jich už bylo více než lidí, protože na rozdíl od nich mají čumidla danou časově neomezenou dobu existence a k namnožení by si u lidí mohla najít nepřeborně důvodů.

Stejně jako jinde i na Javorníku po zdvojení původní čumidlo zůstává a druhé, namnožené, následuje sledovaného. Může se k tomu třeba i na chvilku udělat neviditelným, jak to dokážou všechna strašidla, a nepozorovaně se k němu vetřít kupříkladu do zmíněného auta anebo kamkoliv jinam. Odcestuje s ním a později se mu opět objeví na očích a čumí na něj dál.

Ani v noci si nikdo nemůže být před čumidlem jistý. Patrně nikdy nespí, anebo někdy možná odpočívá, ale nikdo z lidí neví kdy. Objevuje se v jakoukoliv denní i noční dobu. Za tmy čumidlo vidět není, ale jeho oči ano. Když čumí, ve tmě světélkují.

Zaměřuje se zejména na ty, kdo dělají nějakou neplechu v lese, třeba kradou dřevo. Čumí i na ty, kteří kopou do hub, jež neznají. Dělávají to většinou děti, ale nezřídka i dospělí. Jen tak pro pochybnou zábavu, anebo proto, že si o těchto houbách myslí, že jsou jedovaté. I ty ale přece do přírody patří, na rozdíl od hlupáků, kteří toto nevědí. Proto se jim může stát, že houbaření jim čumidlo náležitě znechutí a odradí je i od dalšího pobytu v lese, když nevědí, jak se v něm mají chovat. Objevuje se ale i kdekoli jinde, když to uzná za vhodné a potřebné.

Místní dobře znají, co čumidlo dovede, a umějí toho v případě potřeby využít. Kupříkladu když jejich děti zlobí a napomínání nepomáhá, aby se zklidnily. Takže vyjdou před chalupu anebo zavolají otevřeným oknem:

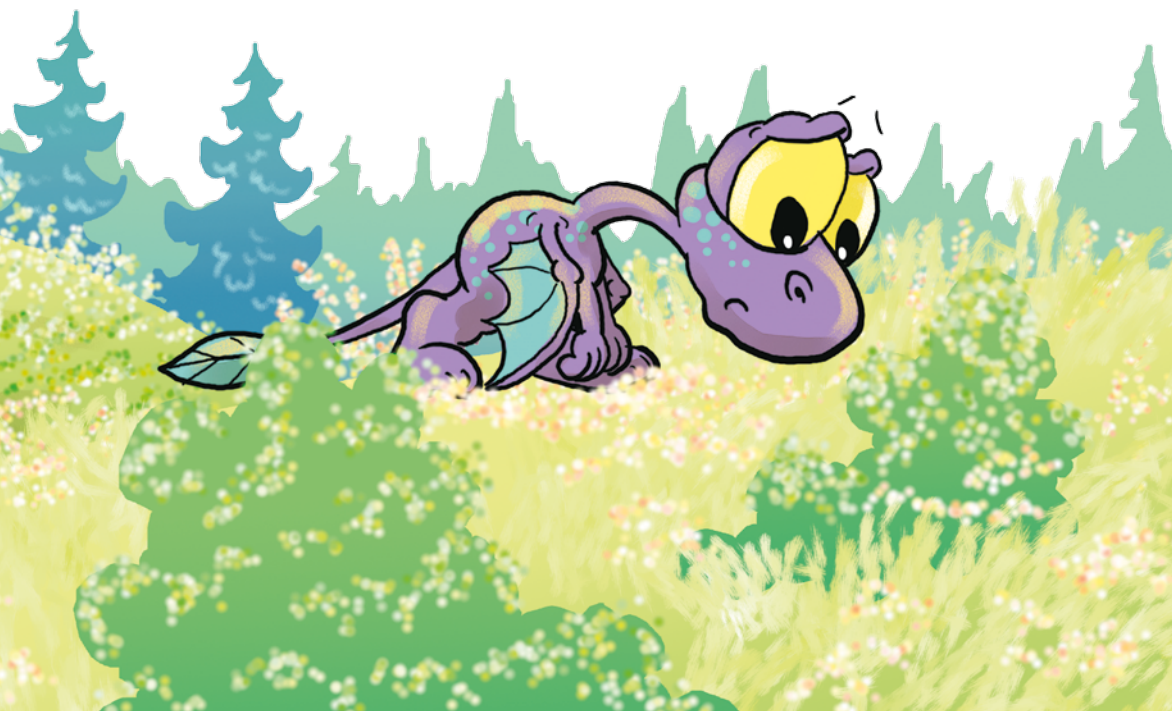
„Čumidlo, pojd' se podívat, jaké tady máme zlobidlo!“

A čumidlo se zanedlouho objeví, na zlobivé dítě upře své velikánské oči a čumí a čumí. Obvykle nemusí čumět dlouho, než vystrašené dítě zlobit přestane.

Čumidlo z Javorníku se nepodařilo odradit od toho, co dělá, jen v případě harvestoru. To je velikánský moderní stroj na kolech, který je v současnosti využíváný k těžbě dřeva, a zůstávají po něm v lesích i velikánské holiny. Čumidlo dospělo k závěru, že ani tohle se nedělá, jenomže na harvestor a člověka, který seděl v jeho kabině a harvestor ovládal, čumělo marně. V kácení stromů je nezastavilo. Člověk v kabině harvestoru ani v nejmenším nedbal na to, že na něj čumidlo čumí, a vůbec si toho nevšímal.

Čumidlo se urazilo, na nějaký čas se stáhlo do ústraní a přestalo se objevovat. Jenomže zklamání ho po nedlouhém čase přebolelo. Dospělo k závěru, že některé stroje i jiné věci, třeba zbraně, které lidé vymýšlejí, jsou strašlivější než strašidla, a ta tak proti nim nic svést nemohou. Přestalo trucovat a již se zase objevuje jako dřív. Ono by mu to u ostatních strašidel ani neprošlo, že zahálí, nedělá, co má. Od čeho vůbec na světě je?

JAK NA ŠKOLE V PŘÍRODĚ CHYSTALI CESTU ODVAHY

Do hotelu na Javorník přijeli na týdenní pobyt ve škole v přírodě žáci ze třetí třídy jedné základní školy z Prahy – Vinohrad. Byla mezi nimi čtveřice kamarádek, které se jmenovaly Kristýna, Klára, Veronika a Alena, ale říkaly si Kikina, Klárina, Verína a Alína. Na vysvědčení sice mívaly jen pár dvojek a z většiny předmětů jedničky, ale třídní učitelka o nich říkala, že jsou tedy „pěkně povedený čtyřlístek“.

Při vyučování totiž občas nedávaly pozor, špitaly si mezi sebou, třebaže je učitelka rozsadila, aby neseděly spolu a nevyrušovaly ostatní. Vyřešily to tak, že si, aby si toho vyučující pokud možno nevšimla, posílaly psaníčka se vzkazy, které si klidně mohly říci o přestávce. Tu a tam jim to nevyšlo a učitelka psaníčka, nad kterými vrtěla hlavou, zachytila. O přestávkách někdy dováděly natolik, že je musela napomínat. Poznámky v žákovských knížkách ale pomáhaly jen dočasně.

Mezi jejich spolužáky byla trojice kamarádů, o kterých třídní učitelka nejednou prohlásila, že patří do stejného pytle jako ony. Co se prospěchu týká, rovněž patřili ve třídě mezi lepší, avšak stejně jako zmíněný čtyřlístek děvčat občas ve škole zlobili. Jmenovali se Daniel, Pavel a Lukáš a říkali si Dany, Pája a Luky. S děvčaty nekamarádili.

Na Javorníku, o kterém spisovatel Karel Klostermann tvrdil, že je z něj nejkrásnější rozhled z celé Šumavy, vystoupili školáci na rozhlednu, jejíž stavbu doporučoval. Zavítali i k rotundě svatého Antonína a podnikli několik výletů do okolí. Podívali se i na nedaleký hrad Kašperk a do Kašperských Hor.

Jako tradiční „bojovku“ na zakončení školy v přírodě měli její účastníci poslední večer před odjezdem projít cestu odvahy. Vydat se na ni měli za tmy jeden po druhém s odstupem jedné minuty. Její trasa byla zvolena tak, že žáci s baterkami měli kolem sochy spisovatele Karla Klostermanna, stojící naproti hotelu, projít vzhůru po silniče kolem tří menších chalup a odbočit pěšinou k cestě, vedoucí přes cíp lesa ke kapliče svatého Antonína.

Tam na ně bude čekat učitelka s učitelem. U nich se měli postupně všichni shromáždit a společně pak sejít svahem, který v zimě slouží lyžařům jako sjezdovka. V hotelu měla pro případ, že by někdo ze školáků nedošel k cíli a předčasně se vrátil, čekat zdravotnice. Nepředpokládali však, že by se tak stalo. Vždyť určitě nikdo si nebude chtít udělat před spolužáky ostudu, která by se s ním jistě táhla až do příštího školního roku a možná ještě déle.

Zejména děvčatům se moc nechtělo vydat se za tmy na zhruba čtvrt hodinový výšlap, i když si na cestu mohla

posvítit baterkami. Otevřeně přiznat, že se bojí, ale nikdo ze žáků nechtěl, aby se mu ostatní neposmívali, že je strašpytel a srab.

„A co když mi baterka přestane cestou svítit?“ zkusila Kristýna najít problém, který by mohl vést učitele ke změně rozhodnutí o vyslání žáků na cestu odvahy.

